

SUVIRINIMO PROCESŲ TIKRINIMO IR VERTINIMO (CERTIFIKAVIMO) TVARKOS APRAŠAS

pagal:

- EA 6/02 EA Guidelines on the use of ISO/IEC 17025 and ISO/IEC 17021-1 for Certification to EN ISO 3834;
- LST EN ISO/IEC 17065:2012 „Atitikties įvertinimas. Reikalavimai, keliami gaminių, procesų ir paslaugų sertifikavimo įstaigoms (ISO/IEC 17065:2012)“.

	Pareigos	Vardas, pavardė, parašas	Data
Parengė	Produktų ir procesų sertifikavimo skyriaus kokybės vadovė	Rasa Bereišaitė [pasirašyta]	2023-06-05
Patvirtino	Direktorius	Vaidas Mugauskas [pasirašyta]	2023-06-05

Turiny

1. Bendroji dalis	3
2. Nuorodos	3
3. Sąvokos, apibrėžtys ir santrumpos	3
3.1. Tvarkos apraše naudojamos papildomos sąvokos:.....	3
4. Suvirinimo procesų tikrinimo ir vertinimo (sertifikavimo) tvarka.....	4
5. Sertifikavimo darbų apmokėjimas.....	7
6. Skundų ir apeliacijų nagrinėjimas	8
7. Priedai	8

1. Bendroji dalis

1.1. Šis Tvarkos aprašas taikomas suvirinimo procesams.

1.2. Atlikdamas suvirinimo procesų atitikties vertinimą, sertifikavimo ekspertas vadovaujasi šiuo tvarkos aprašu, sertifikavimo procedūromis bei techninėmis specifikacijomis, nustatančiomis konkrečius reikalavimus suvirinimo procesams.

1.3. Suvirinimo procesų atitikties vertinimas (sertifikavimas) yra atliekamas pareiškėjo pageidavimu norint nustatyti, ar yra būtinos ir pakankamos sąlygos, užtikrinančios suvirinimo procesų atitiktį techninių specifikacijų reikalavimams visuose gamybos etapuose.

1.4. Su šiuo tvarkos aprašu supažindinami visi pareiškėjai, norintys sertifikuoti suvirinimo procesų atitiktį. Jis skelbiamas www.euromatas.lt internetiniame tinklalapyje.

2. Nuorodos

2. Šis aprašas parengtas vadovaujantis aktualiomis šių teisės aktų ir dokumentų versijomis:

2.1. Lietuvos Respublikos Atitikties įvertinimo įstatymas;

2.2. LST EN ISO/IEC 17065 Atitikties įvertinimas. Reikalavimai, keliami gaminių, procesų ir paslaugų sertifikavimo įstaigoms (ISO/IEC 17065);

2.3. LST EN ISO 3834-1 Metalų lydomojo suvirinimo kokybės reikalavimai. 1 dalis. Tinkamo kokybės reikalavimų lygmens parinkimo kriterijai (ISO 3834-1:2005);

2.4. LST EN ISO 3834-2 Metalų lydomojo suvirinimo kokybės reikalavimai. 2 dalis. Išsamūs kokybės reikalavimai (ISO 3834-3:2005);

LST EN ISO 3834-3 Metalų lydomojo suvirinimo kokybės reikalavimai. 3 dalis. Standartiniai kokybės reikalavimai (ISO 3834-3:2005);

LST EN ISO 3834-4 Metalų lydomojo suvirinimo kokybės reikalavimai. 4 dalis. Elementarieji kokybės reikalavimai (ISO 3834-3:2005);

LST EN ISO 3834-5 Metalų lydomojo suvirinimo kokybės reikalavimai. 5 dalis. Dokumentai, kuriais būtina remtis deklaruojant atitiktį kokybės reikalavimams pagal ISO 3834-2; ISO 3834-3 arba ISO 3834-4 (ISO 3834-5:2005).

3. Sąvokos, apibrėžtys ir santrumpos

3.1. Tvarkos apraše naudojamos papildomos sąvokos:

Sertifikavimo ekspertas – VšĮ Euromatas Sertifikavimo įstaigos (toliau – SI) Produktų ir procesų sertifikavimo skyriaus specialistas - sertifikavimo ekspertas, kurio kvalifikacija atitinka nustatytus reikalavimus ir kuriam pavesta atlikti įmonėje suvirinimo procesų atitikties įvertinimą.

Licencinė (priežiūros) sutartis - Sertifikavimo įstaigos ir gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo, atstovaujancio gamintoją statybos produktų, procesų ar paslaugos sertifikavimo klausimais, sutartis, kuria abi šalys susitaria dėl sertifikavimo priežiūros, išipareigojimų, teisių ir atsakomybės sertifikavimo galiojimo laikotarpiu.

Pareiškėjas - juridinis arba fizinis asmuo – gamintojas arba gamintojo įgaliotasis atstovas, atstovaujantis gamintoją produktų, procesų ar paslaugos sertifikavime, kuris pateikė paraišką dėl atitikties vertinimo (sertifikavimo) ir yra atsakingas už informacijos Sertifikavimo įstaigai teikimą bei įmonėje gaminamų produktų, įdiegtų procesų ar paslaugos atitikties vertinimo organizavimą.

Įmonė – gamintojo įmonė arba įmonės gamybos padalinys, kuriame gaminami produktai, įdiegti procesai ar teikiamos paslaugos kurių atitikties vertinimą ir sertifikavimą atlieka Sertifikavimo įstaiga.

Licenciatas - gamintojas arba gamintojo įgaliotasis atstovas, atstovaujantis gamintoją suvirinimo procesų sertifikavime, kuriam Sertifikavimo įstaiga išdavė atitinkamą atitikties sertifikatą ir su kuriuo pasirašė sertifikavimo priežiūros licencinę sutartį. Licenciatas yra atsakingas už informacijos apie sertifikuotus produktus ar procesus bei paslaugas Sertifikavimo įstaigai teikimą bei įmonėje gaminamų produktų, įdiegtų procesų ar paslaugų atitikties priežiūros organizavimą.

4. Suvirinimo procesų tikrinimo ir vertinimo (sertifikavimo) tvarka

4.1. SĮ taikomas suvirinimo procesų tikrinimas ir vertinimas (sertifikavimas) atliekamas pagal atitikties vertinimo sistemą tokia tvarka:

4.1.1. Pareiškėjas kreipiasi į SĮ arba tiesiogiai į jos padalinį - Produktų ir procesų sertifikavimo skyrių dėl pageidavimo atlikti suvirinimo procesų vertinimą (sertifikavimą);

4.1.2. SĮ informuoja pareiškėją apie paraiškos pateikimo ir sertifikavimo tvarką – supažindina su šiuo tvarkos aprašu, sertifikavimo sistema, kuri pateikta šio tvarkos aprašo 1 priede bei tvarka, SĮ galimybėmis ir orientacinėmis darbų kainomis;

4.1.3. Pareiškėjas pateikia SĮ paraišką sertifikuoti įmonėje suvirinimo procesus.

4.1.5. SĮ išnagrinėja paraišką ne ilgiau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų, parengia sprendimą dėl sertifikavimo darbų pradėjimo. Esant teigiamam sprendimui, parengia sertifikavimo sutarties projektą ir paruoštą sutarties projektą teikia pasirašyti pareiškėjui.

4.1.6. SĮ ir pareiškėjas pasirašydami sertifikavimo sutartį, kartu su jos priedais - licencinės sutarties dėl suvirinimo procesų priežiūros ir sertifikavimo ženklo naudojimo.

4.1.7. Prieš atliekant sertifikavimą, pasirašomoje sutartyje, su visais licenciatais aptariama, kad EN ISO 3834 sertifikuotas gamintojas praneštų apie visus esminius gamintojo procesų ir (arba) produktų pakeitimus.

Įvykus esminiems pokyčiams, produktų ir procesų sertifikavimo skyrius inicijuoja atitinkamus veiksmus, kad patikrintų, ar gamintojas vis dar atitinka EN ISO 3834.

4.1.8. Jeigu atlikti suvirinimo proceso vertinimą (sertifikavimą) pagal pateiktą paraišką atsisakoma, tai nurodoma sprendime dėl sertifikavimo darbų pradėjimo, nurodant atsisakymo priežastis;

4.1.9. SĮ parengia įmonės suvirinimo proceso vertinimo planą, su juo supažindina pareiškėją ir atlieka vertinimą;

4.1.10. Atlikus vertinimą ir esant teigiamiems rezultatams, priimamas sprendimas dėl sertifikato išdavimo ir išduodamas atitikties sertifikatas;

4.1.11. Vadovaujantis pasirašyta sertifikavimo sutartimi (jos priedu), SĮ atlieka nuolatinę suvirinimo proceso priežiūrą, vertinimą ir patvirtinimą. Visais atvejais t.y. pirmasis ir visi kiti periodiniai priežiūros auditai atliekami ne vėliau kaip kas 12 kalendorinių mėnesių.

4.3. Rinkdama informaciją, SĮ laikosi šiame apraše, SĮ kokybės vadove ir kituose SĮ dokumentuose nustatytų konfidencialumo reikalavimų apie pareiškėjo gamybos procesus, jų apimtis bei kokybę.

4.4. Suvirinimo procesų sertifikavimas atliekamas tokia tvarka:

Paskirtas sertifikavimo ekspertas atlieka įmonės dokumentų, turinčių įtakos suvirinimo procesų atitikčiai analizę vertindamas, kaip dokumentuose aprašyti ir įmonės veikloje taikomi bei valdomi atitinkami procesai ar jų elementai: dokumentų ir įrašų valdymas; vadovybės atsakomybė ir funkcijų paskirstymas; užsakymų ir sutarčių peržiūra, kliento reikalavimų ir turimų išteklių įvertinimas; nuolatinė peržiūra, gaminio (konstrukcijų) projekto įvertinimas, atitiktis taikomoms techninėms specifikacijoms, technologinių gamybos procesų reikalavimams, reikalingų papildomų išteklių įvertinimas; medžiagų, subrangovų ir tiekėjų parinkimas, aprūpinimas ištekliais; technologinių procesų parinkimas ir valdymas, gamybos įrenginių parinkimas ir priežiūra, gamybos planavimas; technologijos parinkimas ir gamyboje naudojamų procedūrų aprašų tvirtinimas; dirbančiųjų apmokymas, kvalifikacijos tikrinimas ir tvirtinimas; kontrolės darbuotojų parinkimas, skyrimas, atsakomybės ribų nustatymas ir mokymas; medžiagų pirkimo, medžiagų laikymas, naudojimas ir tvarkymas; gaminių pooperacinė ir galutinė kokybės kontrolė; procesų ir gaminių atsekamumas ir monitoringas; neatitiktį valdymas; kokybės dokumentacija.

4.5. Ekspertas stebi suvirinimo procesą, bendrauja su darbuotojais, įvertina jų kompetenciją ir gamyboje įdiegtų gamybos procesų efektyvumą.

4.6. Įmonėje suvirinimo procesų įvertinimas įforminamas užpildant atitikties vertinimo ataskaitą. Užpildyta ataskaita sutartyje numatytais terminais persiunčiama pareiškėjui. Vertinimą atlikusio Eksperto pasirašyta ataskaita perduodama SĮ skyriaus vadovui kartu su įvertinimo rezultatus patvirtinančių dokumentų kopijomis.

4.7. Pagal įvertinimo rezultatus SĮ produktų ir procesų sertifikavimo skyriaus vadovas rengia sprendimą dėl suvirinimo procesų sertifikavimo. Jeigu produktų ir procesų sertifikavimo skyriaus vadovas dalyvauja atitikties vertinime, sprendimą rengia SĮ vadovas arba kitas kompetentingas SĮ sertifikavimo specialistas Kokybės vadove nustatyta tvarka.

4.8. Jeigu atliekant suvirinimo procesų įvertinimą nustatomos neatitiktys, aiškiai nurodomos atitikties įvertinimo ataskaitoje. Užpildyta ataskaita, kurią pasirašė ekspertas arba audito grupės vadovas perduodamas SĮ Produktų ir procesų sertifikavimo skyriaus vadovui.

4.9. Nustačius suvirinimo procesų kokybės reikalavimų neatitiktis pareiškėjui skiriama laiko jas pašalinti. Neatitiktys turi būti pašalintos per ne ilgesnį kaip 3 (trijų) mėnesių laikotarpį. Pašalinęs neatitiktis, pareiškėjas praneša apie tai SĮ, nurodydamas, kokius korekcinius veiksmus atliko ir kokiomis priemonėmis tai įvykdė bei kokius numatė prevencinius veiksmus, kad neatitiktį išvengtų ateityje. Vertinimą atlikęs ekspertas kartu su produktų ir procesų sertifikavimo skyriaus vadovu sprendžia, ar įvykdytos priemonės pakankamos. Gali būti skiriamas papildomas, sertifikavimo sutartyje nenumatytas neatitiktį šalinimo įvertinimas, kad įsitikinti, ar tinkamai pašalintos nurodytos neatitiktys.

4.10. Jeigu pareiškėjas per sutartą laiką neatitikčių nepašalina ir apie tai nepraneša SĮ, priimamas sprendimas nesertifikuoti suvirinimo procesų pagal pateiktą paraišką ir neišduoti atitikties sertifikato bei apie tai raštu pranešama pareiškėjui laisvos formos raštu, kuri pasirašo SĮ vadovas arba pagal jo suteiktus įgaliojimus produktų ir procesų sertifikavimo skyriaus vadovas.

4.11. Esant teigiamiems patikrinimo rezultatams, priėmus sprendimą išduoti sertifikatą, iš karto įsigalioja sutarties priedas - licencinė sutartis dėl suvirinimo procesų priežiūros bei priedas dėl sertifikavimo ženklo naudojimo. Sertifikatas išduodamas su sąlyga, kad bus atliekami priežiūros auditai sutartyje nustatytu periodiškumu, tai nustatant licencinėje sutartyje.

4.11.1. Šia sutartimi licenciatas įsipareigoja laikytis visų sertifikavimo taisyklių, tinkamai naudoti atitikties sertifikatą bei sertifikavimo ženklą, užtikrinti, kad gamybos sąlygos atitiks nurodytus reikalavimus, nenaudoti atitikties sertifikato bei sertifikavimo ženklo pakitus gamybos technologijai, medžiagoms ir kt., sudaryti sąlygas periodiniams suvirinimo procesų atitikties priežiūros įvertinimams bei apmokėti už atitikties priežiūrą;

4.11.2. SĮ šia sutartimi įsipareigoja užtikrinti žinių apie licenciatą gamybos technologiją, dokumentaciją ir priežiūros rezultatus konfidencialumą. Taip pat ji įsipareigoja laiku informuoti pareiškėją apie sertifikavimo taisyklių ir reikalavimų pasikeitimą, apie atitikties sertifikato galiojimo priežiūrą ar numatomą sustabdymą arba anuliavimą;

4.11.3. Kai pasikeičia gamybos sąlygos ar reikalavimai įmonėje, licenciatas apie tai informuoja SĮ.

Produktų ir procesų sertifikavimo skyriaus vadovas, gavęs informaciją, sprendžia, kokią įtaką pasikeitimai turės sertifikuotų produktų arba procesų atitikčiai ir ar reikės atlikti papildomus atitikties vertinimus.

Sprendimas tokiu atveju gali būti:

- sertifikavimas galioja, vertinimas bus atliktas planinio priežiūros vertinimo metu;
- sertifikavimas galioja, tačiau būtina po pakeitimų atlikti papildomus atitikties vertinimo veiksmus: atskirų sistemos elementų patikrinimą, gaminių bandymus ir pan.;
- sertifikavimas turi būti sustabdytas iki papildomo atitikties vertinimo, bandymų atlikimo ir rezultatų gavimo arba kitų veiksmų.

Jeigu nusprendžiama atlikti papildomus atitikties vertinimus, patikrinimus, licenciatas apie tai informuojamas raštu, pareikalaujant nedeklaruoti suvirinimo proceso sertifikavimo, netiekti į rinką produktų, kol nebus atlikti numatyti atitikties vertinimo veiksmai bei priežiūra ir praneša licenciatui.

SĮ sertifikavimo priežiūrą atlieka sertifikavimo sutartyje (jos priede) numatyta tvarka. Priežiūrai atlikti produktų ir procesų sertifikavimo skyriaus vadovas skiria ekspertą, nurodydamas, kokius patikrinimus reikia atlikti. Priežiūros patikrinimų rezultatai turi būti išsamūs, kad pagal juos SĮ vadovas ar Produktų ir procesų sertifikavimo skyriaus vadovas galėtų priimti sprendimą, ar suvirinimo procesai toliau atitinka dokumentų, kurių atitikčiai jie sertifikuoti, reikalavimus;

4.11.4 Licencinėje sutartyje numatomos jos galiojimo ir nutraukimo sąlygos.

4.12. Priėmus sprendimą išduoti atitikties sertifikatą, SĮ parengia atitikties sertifikatą, jį įregistruoja ir įteikia arba išsiunčia licenciatui.

4.13. Išduotas sertifikatas galioja jame nurodytą laiką, jeigu vykdoma licencinėje sutartyje nurodyta priežiūra atliekami sertifikavimo priežiūros vertinimai.

4.14. Atitikties sertifikatas išduodamas lietuvių kalba, o pareiškėjui pageidaujant - anglų ir rusų kalbomis, apie tai iš anksto numatant sutartyje.

4.15. Sertifikato galiojimo laikotarpiu SĮ, vadovaudamasis licencinės sutarties nuostatomis ir sutartyje numatytu periodiškumu, atlieka suvirinimo procesų atitikties priežiūrą:

- įvertina suvirinimo procesų kontrolės sistemą įmonėje;
- įvertina priežiūros rezultatus bei nustato atitiktį;
- jei reikia, organizuoja neplaninius priežiūros įvertinimus;

4.16. Neplaniniai vertinimai gali būti atliekami:

- vartotojų skundų atvejais;
- pakeitus gamybos technologiją;
- pasikeitus už kokybę atsakingiems vadovams įmonėje.

4.17. Jeigu atitikties priežiūros metu nustatomos neatitiktys, atitikties sertifikavimo galiojimas gali būti sustabdomas arba nutraukiamas. Apie sertifikavimo galiojimo sustabdymą, galiojimo atnaujinimą arba sertifikato nutraukimą nedelsiant informuojamas pareiškėjas (licenciatas).

4.18. Atitikties sertifikavimo galiojimas sustabdomas, kai:

- nevykdomi taikomų techninių specifikacijų reikalavimai;
- netinkamai naudojamas atitikties sertifikatas;
- licenciatas nepranešęs pakeitė gamybos technologiją, kontrolės bei bandymo būdus;
- licenciatas nesudaro sąlygų atitikties priežiūrai atlikti;
- pasikeičia sertifikavimo reikalavimai.

4.19. Licenciatui, per nustatytą terminą pašalinus visas nurodytas neatitiktis, sertifikato galiojimas atnaujinamas.

4.20. Atitikties sertifikavimas nutraukiamas, kai:

- pasikartoja neatitiktys, dėl kurių buvo sustabdytas sertifikavimo galiojimas;
- licenciatas nepašalina priežasčių, dėl kurių buvo sustabdytas sertifikavimo galiojimas;
- nustatytos neatitiktys kokybės požiūriu yra kritinės;
- licenciatas neturi realių galimybių pašalinti neatitiktį.

4.21. Sertifikavimo sistema, pateikta šio aprašo 1 priede.

5. Sertifikavimo darbų apmokėjimas

5.1. Visus sertifikavimo darbus apmoka pareiškėjas.

5.2. Sertifikavimo darbų kaina susideda iš sertifikavimo, licencinės priežiūros ir, esant nenumatytiems darbams, papildomų išlaidų apmokėjimo.

5.3. Sertifikavimo kaina susideda iš:

5.3.1. mokesčio už paraiškos ir dokumentų nagrinėjimą bei įvertinimą, suvirinimo procesų atitikties įvertinimą įmonėje;

5.3.2. mokesčio už suvirinimo procesų atitikties patikrinimo dokumentacijos įforminimą, atitikties patvirtinimą ir sertifikato įforminimą.

5.4. Sertifikato galiojimo metu licenciatas moka sertifikavimo licencinės priežiūros mokestį, numatytą sutartyje.

5.5. Kiekvienu konkrečiu atveju mokestis už sertifikavimo darbus skaičiuojamas pagal VŠĮ Euromatas direktoriaus patvirtintus įkainius, įvertinant pateiktą dokumentaciją ir papildomą informaciją.

5.6. Už sertifikavimo darbus pareiškėjas (licenciatas) moka SĮ vadovaudamasis dvišale sutartimi dėl sertifikavimo.

6. Skundų ir apeliacijų nagrinėjimas

6.1. Pareiškėjai, nepatenkinti sertifikavimo rezultatais, arba SĮ darbuotojų veiksmais, gali pateikti skundus arba apeliacijas VŠĮ Euromatas SĮ vadovui. SĮ skundus ir apeliacijas registruoja, nagrinėja ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoja pareiškėjus per 10 (dešimt) - 20 (dvidešimt) darbo dienų.

6.2. Jei reikalingas išsamus tyrimas, per 5 (penkias) darbo dienas nuo skundo arba apeliacijos gavimo, atsakingas už skundo ar apeliacijos nagrinėjimą darbuotojas praneša skundo arba apeliacijos pateikėjui apie numatomą tyrimą ir jo orientacinį laiką. Šiuo atveju galutinis atsakymas su nagrinėjimo išvadomis išsiunčiamas ne vėliau kaip per 20 (dvidešimt) - 40 (keturiasdešimt) darbo dienų nuo skundo ar apeliacijos gavimo dienos.

6.3. Jeigu SĮ atsakymas dėl skundo ar apeliacijos bei priežasčių pašalinimas nepatenkino pareiškėjo, jis gali pateikti skundą arba apeliaciją nagrinėti VŠĮ Euromatas SĮ Sertifikavimo komitetui. Tokius skundus ir apeliacijas registruoja Sertifikavimo komiteto sekretorius ir nagrinėja Sertifikavimo komitetas.

6.3. Sertifikavimo komitetas išnagrinėja skundą arba apeliaciją Sertifikavimo komiteto nustatyta tvarka. SĮ arba Sertifikavimo komitetui nustačius pažeidėjus ir priėmus atitinkamą sprendimą, atsakingi dėl pažeidimo nustatytus pažeidimus arba neatitiktis pašalina savo sąskaita.

6.4. Sertifikavimo komitetui nepatenkinus pareiškėjo skundo arba apeliacijos, jis gali nustatyta tvarka kreiptis į Apeliacinę komisiją prie Nacionalinio akreditacijos biuro arba teismą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

7. Priedai

1 priedas Suvirinimo procesų sertifikavimo sistema (schema).

